

TYRINĖJIMO MENAS: PARTNERYSTĖS KURIANČIOMS MOKYKLOMS. XXI A. GEBĖJIMŲ UGDYMAS

KŪRYBINĖS
JUNGTYS

BRITISH
COUNCIL

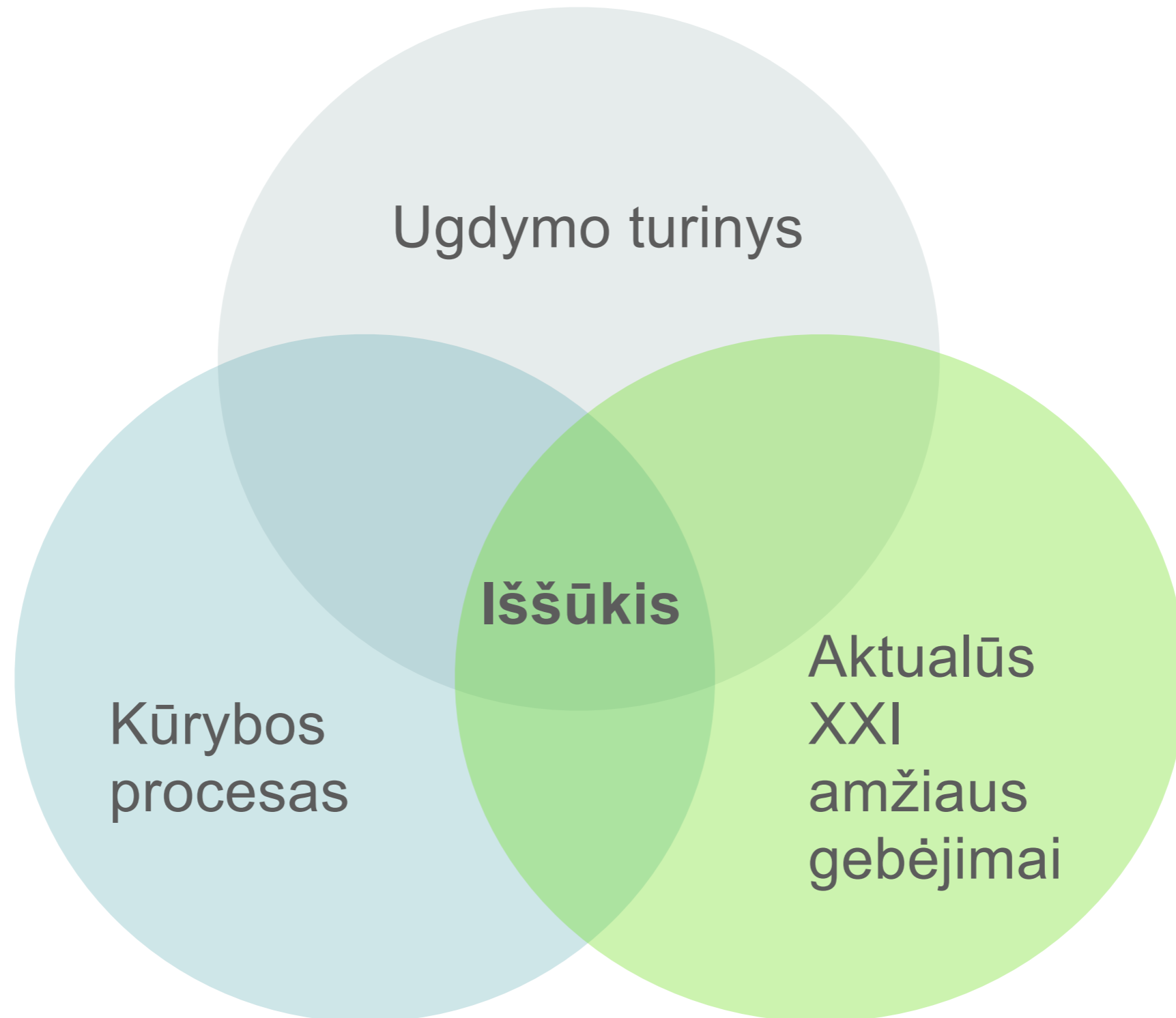

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

2017

TYRINĖJIMO MENO DĖMESIO CENTRAS

Neveiksminga, nejtraukianti mokymosi erdvė

Veiksminga, įtraukianti mokymosi erdvė

**Nurodantis/
įsakantis**

Mokytojo vaidmuo

**Klausiantis/
keliantis iššūkius**

Formalus

Mokymosi veiklų pobūdis

Autentiškas

Pagal skambutį

Laiko organizavimas

Lankstus

Klasė

Erdvės panaudojimas

Užsiėmimas

Individualus

Požiūris į užduotis

Grupinis

Paslėptas

Mokymosi proceso matomumas

Akivaizdus

Statiška

Mokymosi vieta

Mobili

Ignoruojamas

„Aš“ kaip mokymosi šaltinis

Esminis

Įsitraukę tik kai kurie

Besimokančiųjų įsitraukimas

Įsitraukę visi

Reguliuojamas

Besimokančiojo vaidmuo

Savarankiškas

Ignoruojamos

Emocijos

Pripažįstamos

XXI A. GEBĖJIMAI. ĮVADAS

Ugdytojai atsakingi už jaunų žmonių parengimą ateičiai geriausiu įmanomu būdu. Nors kvalifikacija ir žinios tebelieka svarbios jų nebegana saugios ateities užtikrinimui.

Problemų sprendimo, įnovatyvių sprendimų kūrimo ir konstruktyvių santykių tarp skirtingų žmonių grupių fasilitavimo potencialas yra beribis.

Tam, kad šis potencialas atsiskleistų švietimo sistema turi padėti jauniems žmonėms ugdytis žinias, įgūdžius ir vertybes reikalingus gyvenant globalizuotoj visuomenėj ir norint prie jos prisidėti.

Parengta pagal British Council „Core skills for learning, work and society“

XXI A. GEBĖJIMAI. SAŪRAŠAS

- Kritinis mąstymas ir problemų sprendimas
- Bendradarbiavimas ir komunikacija
- Kūrybiškumas ir vaizduotė
- Pilietiškumas
- Skaitmeninis raštingumas
- Lyderystė ir asmeninis augimas

Parengta pagal British Council „Core skills for learning, work and society„

.....

KAIP APIBRĖŽIAM PASIRINKTUS GEBĖJIMUS PROJEKTO KONTEKSTE

BENDRADARBIAVIMAS IR KOMUNIKACIJA

Efektyvi rašytinė ir žodinė komunikacija.

Aktyvus kitų klausymas įvairialypėje ir daugiakalbėje aplinkoje, verbalinės ir neverbalinės komunikacijos supratimas.

Gebėjimas dirbti įvairiose komandose, įskaitant mokymąsi ir prisidėjimą prie kitų mokymosi.

Bendros atsakomybės prisiėmimas. Bendradarbiavimas ir ėjimas į kompromisą, siekiant atrasti naujas idėjas ir inovatyvius sprendimus.

LYDERYSTĖ IR ASMENINIS AUGIMAS

Sąžiningumo, iniciatyvumo ir atsakomybės ugdymas.

Empatija, kitų asmenų poreikių pripažinimas ir saugumo kūrimas.

Atkaklumo, atsparumo ir pasitikėjimo savimi stiprinimas.

Gyvenimo (*asmeninė lyderystė, savęs valdymas, pasirūpinimas sveikata ir gerbūviu*) ir karjeros (*savęs, savo gebėjimų pažinimas, galimybių tyrinėjimas, karjeros galimybių siekimas, tobulinimosi planavimas*) įgūdžiai.

Mokymasis mokytis ir gebėjimo mokytis visą gyvenimą lavinimas.

KŪRYBINGUMAS IR VAIZDUOTĖ

Vaizduotė ir naujų idėjų įgyvendinimas.

Inovacijų vystymas ir smalsumas.

Kūrybingumas - tai aktyvios vaizduotės veikla, kurios rezultatai yra originalūs ir kartu adekvatūs (atitinkantys tikslus).

Ken Robinson

5 kūrybiško mąstymo įpročiai:

- Vaizduotė (Žaidžia idėjomis. Remiasi intuicija. Jungia skirtingas sritis)*
- Smalsumas (Stebisi, kelia klausimus. Tyrinėja, ieško atsakymų. Abejoja įsitvirtinusiomis prielaidomis ir normomis)*
- Bendradarbiavimas*
- Atkaklumas (Toleruoja neapibrėžtumą, pripažįsta sunkumus, kaip darbo dalį, drįsta būti kitoks)*
- Nuosekli praktika (Veikia praktiškai. Stengiasi tobulėti. Nuolat tobulina techninius įgūdžius. Kitiškai vertina ir apmąsto)*

G. Claxton

KŪRYBIŠKO MAŠTYMO ĮPROČIAI

Kūrybingumas - atpažįstamas per konkrečius veikimo būdus bei įpročius, nuolat taikomus kasdienybėje, todėl kūrybingumą galime ugdyti.

VAIZDUOTĖ	SMALSUMAS	ATKAKLUMAS	NUOSEKLI PRAKTIKA	BENDRADARBIAVIMAS
Remiasi intuicija, jungia skirtingas sritis.	<i>Stebisi, klausia ir tyrinėja, abejoja įsitvirtinusiomis prielaidomis ir normomis.</i>	<i>Toleruoja neapibrėžtumo būseną, pripažįsta sunkumus kaip darbo dalį, drįsta būti kitoks.</i>	<i>Veikia praktiškai, stengiasi tobulėti, nuolat tobulina techninius įgūdžius, kritiškai vertina ir apmąsto.</i>	Geba dirbti su kitais, suteikia ir priima grįžtamąjį ryšį, gerbia kitų nuomonę, dalinasi idėjomis ir kitais „produktais“.

Kūrybingumu pagrįstas mokymasis yra aktyvus, patirtinis, refleksyvus, sukeliantis esminius supratimo, gebėjimų ir nuostatų pokyčius.

KRITINIS MAŠTYMAS IR PROBLEMŲ SPRENDIMAS

Savarankiškas (self-directed), kuriantis naujas ir inovatyvias idėjas ir sprendžiantis problemas mąstymas.

Kritinė mokymosi patirčių ir procesų refleksija bei efektyvių sprendimų priėmimas.

Kritinis mąstymas gali būti apibrėžtas, kaip procesas, kuriame tikriname teiginius ir argumentus ir nusprendžiame, kurie turi vertę, išties pagrįsti, kurie ne.

Kitais žodžiais kritinis mąstymas yra atsakymų paieška, tyrinėjimas.

V.R.Ruggiero

Pagrindinės kritinio mąstymo veiklos:

- Tyrinėjimas (radimas patikimų ir pakankamai įrodymų padedančių atsakyti į klausimą)*
- Interpretavimas (supratimas, ką šie įrodymai reiškia)*
- Sprendimas (logiškos išvados susiformulavimas)*

KRITINIO MĄSTYMO EIGA

1. Tyrinėjama: ieškom ir randam patikimų ir pakankamai įrodymų padedančių atsakyti į klausimą:
 - ✓ Kuriam tyrinėjimui palankia erdvė: pagarba, nuomonių įvairovės priėmimas, atvirumas skirtingoms patirtims.
 - ✓ Atskiriam faktus nuo nuomonių. Tikrinamės faktų tikrumą ir nuomonių pagrįstumą.
 - ✓ Ieškom patikimų informacijos šaltinių. Esam atviri skirtingiems informacijos šaltiniams ir skirtingoms nuomonėms.
2. Interpretuojama: suprantam, ką šie įrodymai reiškia; diskutuojama ieškodami labiausiai pagrįstos interpretacijos.
3. Sprendžiam: susiformuluojama logiškai pagrįstą išvadą.

„Tiesa yra surandama, ne sukuriama“

Pagal V.R.Ruggiero

VERTINIMAS

.....
- sprendimas apie kažko vertę, kiekį, kokybę ar svarbą.

Edukacijoje vertinimas nurodo įvairias priemones ir metodus, kuriuos ugdytojas naudoja įvertinti, matuoti ir dokumentuoti mokymosi pasiekimus, mokymosi procesą, gebėjimus ir besimokančiųjų mokymosi poreikius.

Cambridge Dictionary

Sumuojantis vertinimas:

vertinimo veikla, kurios siekis - įvertinimas ar pažymys, vėliau naudojamas priimti sprendimą apie besimokančiojo rezultata. Šių sprendimų visuma vėliau naudojama atlygiui klasifikuoti.

Formuojantis vertinimas

užduotys arba veiklos, kurios:

- kurią grįžtamąjį ryšį besimokančiajam, apie jo mokymąsi, stiprina besimokančiojo gebėjimą mokytis ir motyvaciją;*
- formuoja tolimesnes mokymo ir mokymosi veiklas, į kurias įsitraukia mokytojai ir besimokantieji;*
- vyksta dialoge tarp besimokančiojo ir mokytojo.*